

ضرباهنگ دانایی

این قرن را قرن دانایی نامیده‌اند. بررسی تحولات فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی در عصر حاضر، چشم‌انداز تازه‌ای را فراروی ما می‌گشاید؛ اطلاعات و تولید دانش در جهان روندی شگفت‌انگیز به خود گرفته است. استفاده از فناوری‌های نوین، زندگی را سخت تحت تأثیر قرار داده است. دگرذیسی و دیگرگون شدن تدریجی فرهنگ‌ها، موجب پیدایش تغییرات جدی در زندگی شده است. شکل‌گیری تدریجی حاکمیت دانش و اطلاعات موجب شده است، «اقتصاد مبتنی بر دانش در خط مقدم مقالات جهانی قرار گیرد.»^۱ دانش امروز یک دارایی محسوب می‌شود. بررسی وضعیت امروز جهان، باید بر هشیاری ما بیفزاید؛ هشیاری در مقابل تغییرات شتابان جریان‌های جهانی.

در بررسی مؤلفه‌های تأثیرگذار بر افزایش دانایی، کتاب از جایگاه و نقش ویژه‌ای برخوردار است. و کتاب‌های آموزشی، به‌خاطر رابطه تنگاتنگ و تعریف شده آن با مخاطب خاص، اهمیت فراوان دارد. نقش کتاب‌های آموزشی در فرایند یاددهی-یادگیری بسیار کلیدی و حساس است. در نتیجه، انتخاب کتاب مناسب آموزشی، انتخابی خطیر و تعیین‌کننده به‌شمار می‌رود.

از همین رو در تابستان ۱۳۷۸، «دفتر انتشارات کمک آموزشی» طرحی را با عنوان «سامان‌بخشی کتاب‌های آموزشی» تهیه و پس از تصویب ریاست «سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی»، به اجرا درآورد. هدف‌های اصلی این طرح عبارت از:

۱. تعیین استانداردهای عمومی و اختصاصی کتاب‌های آموزشی در مقاطع تحصیلی و حوزه‌های درسی متفاوت و اعلام نیازهای آموزشی به مؤلفان و ناشران؛
۲. برگزاری جشنواره سالانه کتاب‌های آموزشی رشد ابتدایی، راهنمایی و متوسطه به تفکیک (سه سالانه)، برای تشویق مؤلفان و ناشران کتاب‌های آموزشی؛
۳. معرفی کتاب‌های آموزشی تأییدشده به مخاطبان (دانش‌آموزان و معلمان)، از طریق درج مشخصات آن‌ها در کتابنامه رشد مقاطع ابتدایی، راهنمایی و متوسطه؛

۴. معرفی کتاب‌های آموزشی مناسب در پایان کتاب‌های درسی ابتدایی، راهنمایی و متوسطه، برای استفاده دانش‌آموزان و معلمان.

این طرح، غنی‌سازی کتاب‌های آموزشی، افزایش شمارگان کتاب‌های مناسب، افزایش میزان مطالعه و کتابخوانی دانش‌آموزان و معلمان، تقویت ذائقه مطالعاتی دانش‌آموزان را در دستور کار خود دارد.

اکنون بعد از برگزاری سه دوره جشنواره، با توجه به هدف‌های اعلام شده، اثرات زیر مورد انتظار است:

۱. افزایش تمایل مؤلفان و مترجمان به تألیف و ترجمه کتاب‌های آموزشی براساس نیازهای آموزشی اعلام شده و مطابق با ویژگی‌ها و استانداردهای تعیین شده.

۲. افزایش شمارگان کتاب‌های آموزشی برگزیده در جشنواره‌ها که در کتابنامه‌های رشد و یا پایان کتاب‌های درسی معرفی شده‌اند.

۳. افزایش سرمایه‌گذاری ناشران در زمینه چاپ کتاب‌های آموزشی و یا تمایل آنان به انجام چنین کاری در آینده.

۴. افزایش معدل نمرات استاندارد کتاب‌های آموزشی ناشران براساس رأی داوران. مهم‌ترین انتظار مجریان این طرح از تمامی دست‌اندرکاران حوزه نشر-به‌ویژه کتاب‌های آموزشی- نزدیک شدن به استانداردهای تولید کتاب‌های آموزشی و همسویی با برنامه درسی است.

برای تربیت نسلی اندیشمند، آگاه، رشید و دانا که بتواند در فردای جهان که از انبوه اطلاعات و دانش آکنده است، نقشی شایسته ایفا کند، باید با همه توان تلاش کرد. فردای بهتر پیش روی ماست، اگر به منافع ملی بیش‌تر توجه کنیم.

صمیمانه دست‌های پر تلاش و مهربان شما را در راه پر افتخار تولید علم و دانایی می‌فشاریم!

تن و جانتان از انوار الهی پر نور باد!

زیرنویس

۱. چالش‌های اساسی توسعه ملی و روندهای جهانی، محمد باقریان، سازمان مدیریت صنعتی.